

Høringsnotat

Lovavdelingen

Dato: 24. juni 2020

Saknr: 20/3085

Høringsfrist: 21. august 2020

BREXIT – BEHOV FOR LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

1 Innledning

Storbritannia trådte ut av EU ved midnatt 31. januar 2020. Uttreden skjedde etter at datoen for uttreden var utsatt to ganger, først fra 29. mars 2019 til 31. oktober 2019 og deretter fra 31. oktober 2019 til 31. januar 2020.

Storbritannia vil imidlertid fremdeles behandles som om staten var medlem av EU i en overgangsperiode som varer ut 2020. For Norges del innebærer dette at bestemmelser i lov, stortingsvedtak og forskrift som tjener til å oppfylle Norges forpliktelser etter EØS-avtalen, eller andre avtaler som er bindende mellom Norge og Storbritannia som følge av at de er EU-medlemmer, i denne perioden skal anvendes overfor Storbritannia på samme måte som i dag, jf. lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2.

Med mindre overgangsperioden forlenges, vil vårt forhold til Storbritannia fra og med 1. januar 2021 reguleres av bilaterale avtaler som er inngått med Storbritannia før 1. januar 2021, eller av multilaterale avtaler der både Norge og Storbritannia er parter. I og med at Storbritannia har uttrykt at de ikke ønsker en forlengelse av overgangsperioden, foreligger det en risiko for at Norge ikke vil ha ferdigforhandlet et omfattende avtaleverk med Storbritannia innen overgangsordningens utløp. Vi kan dermed risikere å stå overfor en situasjon som på mange måter tilsvarer «no deal»-situasjonen som ville ha oppstått dersom Storbritannia hadde trådt ut av EU uten en utmeldingsavtale.

Forslag til lov- og forskriftsendringer som en følge av Storbritannias uttreden av EU, ble sendt på høring 4. oktober 2018. Høringsnotatet her må ses i sammenheng med høringsnotatet fra oktober 2018. Spørsmålene som ble hørt da blir ikke tatt opp i dette høringsnotatet.

Som en del av «no deal»-forberedelsene ble det vedtatt en egen lov 29. mars 2019 nr. 9 om overgangsregler mv. ved Storbritannias uttreden fra Den europeiske union. Bestemmelsen ga hjemmel til å fastsette forskrifter dersom Storbritannia hadde trådt ut av EU uten en utmeldingsavtale som inneholdt en overgangsperiode. Med hjemmel i denne loven ble det fastsatt flere forskrifter.

«No deal»-forberedelsene viste at det kan være nødvendig å fastsette forskrifter, også når overgangsperioden utløper, som det ikke ville være hjemmel for i forslaget til bestemmelse som ble sendt på høring i oktober 2018. Dette gjelder

særlig dersom det ikke er ferdigforhandlet nye avtaler med Storbritannia innen dette tidspunktet.

I dette høringsnotatet ber departementet for det første om høringsinstansenes syn på utformingen av en slik forskriftshjemmel. Forslag til forskriftshjemmel er bredere utformet enn det som ble foreslått i høringsnotat 4. oktober 2018, men likevel mer avgrenset enn den som ble vedtatt i lov 29. mars 2019 nr. 9.

For det andre bes det om høringsinstansenes syn på om enkelte forskrifter fastsatt med hjemmel i lov 29. mars 2019 nr. 9 bør fastsettes på nytt dersom forholdene forskriftene regulerer, ikke er regulert i en avtale mellom Norge og Storbritannia som har trådt i kraft ved overgangsperiodens utløp. Fastsettelse av forskriftene forutsetter at Stortinget vedtar den foreslåtte forskriftshjemmelen

I tillegg bes det om høringsinstansenes syn på om de har identifisert andre forhold som bør forskriftsreguleres dersom Norge og Storbritannia ikke har inngått avtaler som kan tre i kraft 1. januar 2021 og den avtalte overgangsperioden ikke forlenges.

2 Separasjonsavtalene

2.1 Utmeldingsavtalen mellom EU og Storbritannia

Avtalen mellom Storbritannia og EU som regulerer Storbritannias uttreden fra EU, ble undertegnet 24. januar 2020 og trådte i kraft 1. februar 2020 etter å ha blitt godkjent av både det britiske parlamentet og EU-parlamentet. Avtalen regulerer en rekke forhold knyttet til utmeldelsen, og er delt i seks deler. Del I består av generelle horisontale regler. Del II regulerer rettighetene til unionsborgere og britiske statsborgere som har utøvet sin rett til fri bevegelse innen utløpet av overgangsperioden. Del III inneholder utfasingsbestemmelser som regulerer hvordan utfasingen av EU-regelverket skal skje. De fleste av disse bestemmelsene vil ha kort varighet og angir et skjæringspunkt for hvilke saker som skal behandles etter EU-regelverket. Del IV regulerer overgangsperioden. Del V regulerer finansielle forhold, og del VI inneholder institusjonelle og avsluttende bestemmelser. Avtaleutkastet inneholder også en protokoll om Irland/Nord Irland og om basen på Kypros.

Avtalen inneholder altså bestemmelser om en såkalt overgangsperiode. Overgangsperioden varer fra det tidspunkt Storbritannia trådte ut av EU (ved midnatt 31. januar 2020) og ut 2020. I denne perioden skal EU-retten i all hovedsak anvendes i og overfor Storbritannia som om staten fortsatt var en medlemsstat. Dette innebærer også at Storbritannia fortsatt skal anses bundet av EUs avtaler med tredjeland, inkludert EØS-avtalen, Schengen-avtalen og andre avtaler Norge har inngått med EU.

Avtalen regulerer ikke det framtidige forholdet mellom EU og Storbritannia. Ved undertegning av avtalen ble det imidlertid avgitt en politisk erklæring som setter rammer for det framtidige forholdet.

Avtalen og den politiske erklæringen finnes her:

https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement_en

2.2 Separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia

Når Storbritannia opphører å være EU-medlem, opphører staten også å være part til EØS-avtalen og til øvrige avtaler Storbritannia er bundet av i kraft av å være EU-medlem. Parallelt med forhandlingene mellom EU og Storbritannia forhandlet derfor Norge, Island og Liechtenstein en avtale som speilet de relevante delene av utmeldingsavtalen mellom EU og Storbritannia. Avtalen ble parafert i London 30. november 2018, men først undertegnet 28. januar 2020 etter at utmeldingsavtalen mellom EU og Storbritannia var undertegnet. Denne avtalen inneholder bestemmelser om rettighetene til statsborgere i EØS/EFTA-statene og Storbritannia som har utøvet sin rett til fri bevegelse innen utløpet av overgangsperioden eller hadde opparbeidet trygderettigheter før dette tidspunkt. Disse bestemmelsene tilsvarer avtalen mellom EU og Storbritannia del II. Avtalen har også utfasingsbestemmelser som regulerer forhold og prosesser som har oppstått før overgangsperiodens slutt, men som avsluttes etter. Disse bestemmelsene tilsvarer de relevante bestemmelsene i avtalen mellom EU og Storbritannia del III.

I tillegg har avtalen bestemmelser om institusjonelle forhold. Det følger av utmeldingsavtalen mellom EU og Storbritannia artikkel 159 at Storbritannia skal sette opp en uavhengig myndighet som skal ha tilsvarende kompetanse som EU-kommisjonen til å undersøke eventuelle brudd på avtalens bestemmelser om borgernes rettigheter. Denne uavhengige myndigheten skal kunne sette i gang undersøkelser av eget tiltak eller etter klage fra en person som omfattes av avtalens del II om borgernes rettigheter. Myndigheten kan også bringe en sak inn for britiske domstoler. Det framgår av artikkel 64 i avtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia at den uavhengige myndigheten skal ha samme kompetanse overfor personer som er omfattet av avtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia.

I EØS/EFTA-statene skal anvendelsen av kapittelet om borgernes rettigheter overvåkes av ESA på samme måte som ESA overvåker overholdelse av EØS-avtalen. Dette innebærer også at ESA kan bringe en sak inn for EFTA-domstolen. Disse avtaleforpliktelsene vil bli gjennomført ved endring i Overvåknings- og domstolsavtalen (ODA).

Separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia har ingen bestemmelser om en overgangsperiode. Norge har imidlertid meddelt EU og Storbritannia gjennom en noteveksling at Norge samtykker i at Storbritannia i overgangsperioden fortsatt skal behandles som en medlemsstat i EU, og at henvisninger i avtaler med EU, med EU og dets medlemsstater eller med medlemsstater i EU, i overgangsperioden skal forstås å omfatte Storbritannia. Denne forpliktelsen er gjennomført i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden fra EU.

Separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia finnes her: [Avtale mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia om ordninger som følger av at Storbritannia trer ut av EU \(pdf\)](#).

3 Høring 4. oktober 2018

Lov- og forskriftsendringer som en følge av Storbritannias uttreden fra EU, ble sendt på høring 4. oktober 2018 med høringsfrist 30. november 2018.

I høringsnotatet ble de relevante delene av det da foreliggende utkastet til utmeldingsavtale mellom EU og Storbritannia beskrevet. Det ble forutsatt at en avtale mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia skulle speile de relevante delene av avtalen mellom EU og Storbritannia. Det er bare gjort mindre endringer i disse bestemmelsene siden høringen. Videre er bestemmelsene i all hovedsak speilet i separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia som er omtalt ovenfor. Beskrivelsen av avtalen som er gitt i høringsnotat 4. oktober 2018, er derfor i all hovedsak fremdeles dekkende.

I høringen foreslo departementet en ny lov om Det forente kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands uttreden fra Den europeiske union. Det ble for det første foreslått en bestemmelse som fastslo at lov, forskrift og stortingsvedtak som tjener til å oppfylle forpliktelser etter EØS-avtalen eller andre avtaler Norge har med EU, skulle gjelde tilsvarende overfor Storbritannia i overgangsperioden. Denne bestemmelsen følger nå av lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2, jf. også Prop. 47 LS (2018-2019). Loven trådte i kraft 1. februar 2020, samtidig med at Storbritannia trådte ut av EU.

Det ble videre foreslått enkelte lov- og forskriftsbestemmelser for gjennomføring av separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia. Disse bestemmelsene regulerer forhold etter overgangsperiodens slutt og vil derfor komme til anvendelse etter dette tidspunkt. Det ble bl.a. foreslått å ta inn bestemmelser som fastsetter at bestemmelsene i avtalen om trygdekoordinering og om likebehandling skal gjelde som norsk lov.

Det ble videre foreslått en del endringer i sektorlovgivningen. For det første ble det foreslått et nytt kapittel 13 a i utlendingsloven til gjennomføring av avtalens bestemmelser om oppholdsrett for britiske borgere og deres familier som har benyttet seg av retten til fri bevegelse før overgangsperiodens utløp.

Bestemmelsene om oppholdsrett, herunder bestemmelser om bortfall av varig oppholdsrett og utvisning, tilsvarer bestemmelsene i «no deal»-avtalen som er omtalt i punkt 3 ovenfor. «No deal»-avtalen ble forelagt Stortinget for samtykke i Prop. 45 LS (2018-2019). Samtidig ble det foreslått en ny forskriftshjemmel i utlendingsloven § 125 a som skulle benyttes til å fastsette forskriftsbestemmelser til gjennomføring av avtalen. Det framgår av proposisjonen at forskriftshjemmelen kan benyttes til å fastsette nødvendige bestemmelser for å oppfylle forpliktelser både etter «no deal»-avtalen og etter separasjonsavtalen som ble undertegnet 28. januar 2020.

I høringsnotatet ble det videre foreslått endringer i friskolelova, statsborgerloven, lov om frittstående skolar og yrkeskvalifikasjonsloven. Det ble ansett som ønskelig at bestemmelser i avtalen som naturlig knyttet seg til et konkret område, best kunne gjennomføres i den aktuelle sektorlovgivningen dersom bestemmelsene hadde en viss varighet og enkelt lot seg innplassere i eksisterende lovgivning, jf. høringsnotatet s. 11.

Disse forslagene vil bli fulgt opp i proposisjon til Stortinget som planlegges fremmet tidlig høst 2020, se likevel pkt. 6 om regulering av godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

I høringsnotatet ble det også foreslått en hjemmel for Kongen til å gi forskrifter.

4 Norske forberedelser for Storbritannias uttreden av EU uten en utmeldingsavtale («no deal»)

I begynnelsen av 2019 var det stor usikkerhet rundt Storbritannias uttreden fra EU. Utmeldingsavtalen Storbritannia og EU var enige om, så da ikke ut til å bli godkjent i det britiske parlamentet. Det var usikkerhet både om uttreden ville skje som planlagt 29. mars 2019 og om uttreden ville skje med eller uten en utmeldingsavtale. Dersom uttreden hadde skjedd uten en utmeldingsavtale mellom Storbritannia og EU, ville heller ikke den fremforhandlede avtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia bli undertegnet og tre i kraft.

På bakgrunn av denne usikkerheten ble det satt i gang en rekke tiltak for å begrense skadevirkningene ved en «no deal»-brexit. Det ble for det første inngått en del bilaterale avtaler mellom Norge og Storbritannia, herunder en midlertidig avtale om handel med varer og en avtale om videreføring av rettigheter for britiske borgere og borgere av EØS/EFTA-stater som hadde utøvd sin rett til fri bevegelse før Storbritannias uttreden fra EU. En rekke av EUs beredskapstiltak ble også tatt inn i EØS-avtalen. Det vises til Prop. 45 LS (2018-2019) for en nærmere gjennomgang av disse tiltakene.

Samtidig ble det avdekket et behov for å fastsette rene nasjonale bestemmelser.

For å ha mulighet til å gjennomføre bestemmelsene i «no deal»-avtalene med Storbritannia, EØS-rettslige forpliktelser samt rene nasjonale tiltak, foreslo regjeringen at det ble fastsatt en bred forskriftshjemmel, jf. Prop. 45 LS (2018-2019) og lov 29. mars 2019 nr. 9. Bestemmelsen lyder:

«Kongen kan gi forskrift om forhold som berøres av at Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland (Storbritannia) trer ut av EØS-avtalen, Schengen-samarbeidet og andre avtaler mellom Norge og Den europeiske union som Storbritannia har vært bundet av som medlemsstat i unionen.

Forskriften kan avvike fra bestemmelser i annen lovgivning.»

Det framgår klart av forarbeidene at bestemmelsen bare skulle brukes dersom Storbritannia hadde trådt ut av EU uten en utmeldingsavtale som inneholdt en overgangsperiode.

Med hjemmel i denne bestemmelsen er det fastsatt følgende forskrifter:

- Forskrift om endring i forskrift om tilvirking og import av legemidler, forskrift om klinisk utprøving av legemidler til mennesker, forskrift om grossistvirksomhet med legemidler og forskrift om apotek ved Storbritannias uttreden av Den europeiske union
- Forskrift om overgangsregler ved Storbritannias uttreden fra Den europeiske union på Justis- og beredskapsdepartementets områder
- Forskrift om overgangsregler for krav til bosted og statsborgerskap i norske aksje- og allmennaksjeselskaper ved Storbritannias uttreden av Den europeiske union
- Forskrift om overgangsregler for trygdekoordinering ved Storbritannias uttreden av Den europeiske union
- [Merk blåfarge på kulen..]Forskrift til verdipapirhandelloven om unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt

Management Office fra generelle atferdsbestemmelser og utsteders informasjonsplikt

- Forskrift om lovpålagte forsikringer mv. som er tegnet i britiske foretak og adgang til å yte forsikringstjenester mv. etter Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irlands (Storbritannia) uttreden fra Den europeiske union (EU)
- Forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner
- Forskrift om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen
- Forskrift om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller fra Sveits
- Forskrift til domstolloven kapittel 11 (Advokatforskriften)
- Forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land

5 Behov for ny forskriftshjemmel til å fastsette tiltak i forbindelse med Storbritannias uttreden fra EU

I høringsnotat 4. oktober 2018 ble det foreslått følgende forskriftshjemmel:

«Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om anvendelsen av bestemmelser som nevnt i § 2 andre og tredje ledd etter utløpet av overgangsperioden.»

Forskriftshjemmelen var i første rekke tenkt benyttet til å gjennomføre utfasingsbestemmelsene i avtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia. På tidspunktet for utsendelse av høringsnotatet så departementet for seg at Storbritannia ville tre ut av EU med en utmeldingsavtale 29. mars 2019, og at avtalen ville inneholde en overgangsperiode på minimum to år hvor Storbritannia fremdeles var bundet av EU-retten, inkludert tredjelandsavtaler som EØS-avtalen, Schengen-avtalen og alle andre avtaler Storbritannia var bundet av i kraft av sitt medlemskap i EU. Dette ville ha gitt så vel EU som Norge relativt god tid til å forhandle nye avtaler med Storbritannia og tilstrekkelig tid til å gjennomføre avtalene gjennom vanlig lovgivningsprosedyre. Dersom det skulle oppstå behov for nasjonal regulering av forhold som ikke ville bli omfattet av nye avtaler, kunne også dette gjøres gjennom en regulær lovgivningsprosedyre.

Situasjonen utviklet seg imidlertid fram mot vedtakelsen av loven 29. mars 2019. Da var det en reell mulighet for at Storbritannia trådte ut av EU uten en utmeldingsavtale («no deal»), og det ble da foreslått og vedtatt en mer generell forskriftshjemmel. Denne ville bare komme til anvendelse nettopp dersom Storbritannia gikk ut av EU uten en utmeldingsavtale som inneholdt en overgangsperiode, jf. Prop. 34 LS (2018-2019) s. 32 første spalte. Departementet vil derfor foreslå at denne bestemmelsen oppheves.

Som kjent trådte Storbritannia ut av EU med en avtale som inneholdt en overgangsperiode ved midnatt 1. februar 2020. Overgangsperioden er imidlertid ikke forlenget og utløper 31. desember 2020, noe som gir svært kort tid til å forhandle nye avtaler med Storbritannia.

Fra norsk side er det ønskelig å videreføre et nært og bredt samarbeid med Storbritannia også etter at overgangsperioden er slutt. Norge ønsker bl.a. å inngå avtaler som omfatter handel med varer og tjenester, gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, utdanning- og forskningssamarbeid og trygde- og

helsesamarbeid. Det er videre ønskelig å fortsette et tett politi- og strafferettslig samarbeid, fortrinnsvis basert på løsninger som EU og Storbritannia blir enige om. Det er også sterkt ønskelig å ha en avtale om anerkjennelse og fullbyrdelse av dommer i sivile og kommersielle saker dersom Storbritannia ikke skulle tiltre Luganokonvensjonen 2007 om domsmyndighet, anerkjennelse og fullbyrdelse av dommer. Samarbeidet vil imidlertid ikke kunne erstatte samarbeidet Norge i dag har med Storbritannia gjennom EØS-avtalen, Schengen-samarbeidet og andre avtaler Norge har med EU. Det er videre en risiko for at avtaler ikke vil være på plass før overgangsperiodens utløp. I realiteten kan vi derfor stå overfor en situasjon ved utgangen av året som har likhetstrekk med en situasjon der Storbritannia hadde trådt ut av EU uten en avtale som inneholdt en overgangsperiode. Det kan dermed være nødvendig å fastsette «no deal»-lignende tiltak for å gjennomføre eventuelle EØS-relevante beredskapsvedtak som EU fastsetter, og for å kunne vedta eventuelle rent nasjonale tiltak.

Erfaringene fra «no deal»-arbeidet tilsier at det vil være nødvendig med en forskriftshjemmel som er bredere enn den som ble foreslått i høringsnotatet 4. oktober 2018. Samtidig viser erfaringene at det i all hovedsak er nødvendig å fastsette bestemmelser som gjennomfører bestemmelser i eventuelle midlertidige avtaler med Storbritannia og eventuelle beredskapstiltak fra EU som er eller vil bli bindende for Norge gjennom EØS- eller Schengen-avtalene. Når det gjelder rent nasjonale tiltak, vil det i all hovedsak være tale om å fastsette overgangsregler, som regulerer behandling av forhold som har oppstått før overgangsperiodens utløp, men som fortsetter eller har virkning etter dette tidspunktet. Det kan også oppstå et behov for å fastsette bestemmelser for å regulere forhold som har oppstått som en direkte følge av Storbritannia etter overgangsperiodens utløp ikke lenger er omfattet av EØS-avtalen.

Departementet vil foreslå at forskriftsbestemmelsen får følgende ordlyd:

«Kongen kan gi forskrift for å:

- a) gjennomføre avtale 28. januar 2020 mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia om ordninger som følge av at Storbritannia trer ut av EU, EØS-avtalen og øvrige avtaler gjeldende mellom Storbritannia og EØS/EFTA-statene i kraft av Storbritannias medlemskap i EU,
- b) gjennomføre midlertidige avtaler mellom Norge og Storbritannia,
- c) gjennomføre beredskapstiltak fra EU som er eller vil bli bindende for Norge gjennom EØS- eller Schengen-avtalen, og
- d) fastsette nasjonale overgangsregler som regulerer forhold som har oppstått før utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden fra EU § 2, og som har virkning etter dette tidspunkt, eller som har oppstått etter utløpet av overgangsperioden som en direkte følge av Storbritannias uttreden fra EU.

Forskriften kan avvike fra bestemmelser i annen lovgivning.»

Forskriftshjemmelen vil for det første bli benyttet til å gjennomføre separasjonsavtalens bestemmelser der disse nødvendiggjør internrettslig gjennomføring jf. første lede bokstav a. Det vil særlig være aktuelt å gjennomføre enkelte av utfasingsbestemmelsene i avtalens del 3 i forskrift dersom det ikke er inngått nye avtaler på de angjeldende områdene som medfører at

utfasingsbestemmelsene er unødvendige. Separasjonsavtalens del 2 tittel II kapittel 1 og 2 vil bli gjennomført med hjemmel i utlendingsloven § 125 a.

Første ledd bokstav b gir hjemmel til å gjennomføre bestemmelser i eventuelle midlertidig avtaler mellom Norge og Storbritannia. Hjemmelen kan ikke benyttes til å gjennomføre bestemmelser i avtaler som ikke er midlertidige. I den grad varige avtaler krever regelendringer må dette derfor gjøres gjennom lovendringer dersom det ikke finnes andre forskriftshjemler i lovgivningen som kan benyttes.

Da det forelå en reell risiko for at Storbritannia skulle tre ut av EU uten utmeldingsavtale, fastsatte EU en rekke beredskapstiltak. Enkelte av disse var EØS-relevante. Det kan ikke utelukkes at EU vil fastsette nye beredskapstiltak dersom det ikke er enighet om en avtale mellom EU og Storbritannia ved overgangsperiodens slutt da man vil stå overfor en «no deal»-lignende situasjon. I den grad disse tiltakene er EØS- eller Schengenrelevante kan forskriftshjemmelen benyttes til å gjennomføre slike tiltak, jf. første ledd bokstav c.

Første ledd bokstav d gir mulighet til å fastsette nasjonale overgangsregler for å regulere forhold som er oppstått før overgangsperiodens slutt, men som har virkning etter dette tidspunkt. De fleste slike regler vil ha kort varighet. Bestemmelsen kan også benyttes til å gi forskrifter for å regulerer forhold som har oppstått etter overgangsperiodens utløp. Forholdet må da ha oppstått som en direkte følge av at Storbritannia ikke lenger omfattes av EØS-avtalen eller andre avtaler de er tilsluttet som EU-medlem. Som eksempel på en slik situasjon kan nevnes at det kan oppstå mangel på enkelte legemidler som importeres fra Storbritannia etter overgangsperiodens utløp. Storbritannia skal da behandles som et tredjeland i henhold til legemiddelregelverket og import av legemidler fra Storbritannia vil dermed ikke lenger kunne foretas etter reglene som gjelder for EØS. Problemstillingen er nærmere beskrevet i punkt 6.6.

Forskriftene det er aktuelt å gi i medhold av denne forskriftshjemmelen, vil i stor grad supplere og utfylle eksisterende lovgivning, men de kan også avvike fra slik lovgivning. Det følger av forslaget *annet ledd* at bestemmelsen også gir adgang til å fastsette forskrifter som avviker fra bestemmelser i annen lovgivning. Slik forskriftsbestemmelsen er utformet, vil denne derogasjonsbestemmelsen være klart avgrenset både ved at den er begrenset til de opplistede forholdene og ved at forskriftene i all hovedsak vil være av midlertidig karakter.

I prinsippet gir dette også adgang til å avvike fra EØS-loven. En slik mulighet må brukes med stor forsiktighet, og det kan bare være aktuelt som en midlertidig ordning der det er et særegent behov for en slik løsning. I tillegg til at det er betydelig usikkerhet rundt omfanget av det framtidige forholdet mellom EU og Storbritannia og mellom Norge og Storbritannia, er det en risiko for at avtaler om det framtidige forholdet ikke vil være ferdigforhandlet i løpet av overgangsperioden. Vi kan da i realiteten stå over for en «no deal»-lignende situasjon.. Det kan derfor ikke utelukkes at EU vil fastsette EØS-relevante beredskapstiltak som pga. forsinkelser i prosessen med innlemmelse av rettsakter i EØS-avtalen, vil medføre at beredskapstiltakene trer i kraft senere i EØS enn i EU. Det kan eventuelt fort hende at slike tiltak ikke vil være inntatt i EØS-avtalen ved utløpet av overgangsperioden. Det må i så fall vurderes om rettsaktene skal gjennomføres i norsk rett før de er inntatt i EØS-avtalen. Dersom det på tidspunktet for slik førtidig gjennomføring eksisterer motstridende EØS-regler, vil

det formelt være snakk om å avvike fra gjeldende EØS-forpliktelser. Det vil som nevnt kun være aktuelt som en midlertidig ordning og ved et særegent behov for en slik løsning. Dette kan eksempelvis være tilfelle på områder hvor det er særlig viktig å sikre at norske foretak får like rammebetingelser som foretak i EU.

6 Forskrifter

6.1 Innledning

Med hjemmel i lov 29. mars 2019 nr. 9 om overgangsregler mv. ved Storbritannias uttredd fra Den europeiske union § 1, ble det fastsatt en rekke «no deal»-forskrifter. Forskriftene ble ikke sendt på alminnelig høring, da høring ikke var praktisk gjennomførbar pga. tidsaspektet, jf. fvl. § 37 fjerde ledd bokstav a.

Dersom Stortinget vedtar forskriftshjemmelen som foreslått ovenfor, kan det være aktuelt å fastsette noen av disse forskriftene på nytt med denne hjemmelen. Departementet ønsker derfor høringsinstansenes syn på i hvilken utstrekning «no deal»-forskriftene bør fastsettes på nytt dersom ikke nye avtaler regulerer forholdet.

6.2 Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

6.2.1 Gjeldende rett

Som ledd i gjennomføringen av et felles arbeidsmarked har EU arbeidet spesielt med ordninger for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Nasjonal lovgivning som regulerer adgangen til å praktisere et yrke, kan utgjøre en hindring for arbeidstakere med yrkeskvalifikasjoner fra en annen EØS-stat. Det gjelder både nasjonale krav om minimumskvalifikasjoner for retten til å benytte yrkestittel og adgangen til yrkesutøvelse. Det er flere direktiver om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som er gjennomført i norsk rett. Særlig viktig er den sektorovergripende reguleringen i direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. I tillegg finnes det yrkesspesifikk regulering blant annet i direktiv 98/5/EF om etableringsrett for advokater og i direktiv 2006/43/EF om lovpliktig revisjon av årsregnskap og konsoliderte regnskap.

Direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsdirektivet)

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet har til hensikt å forenkle den enkelte borgerens mulighet for å få sine yrkeskvalifikasjoner godkjent i en annen EØS-stat enn der de er ervervet. Direktivet gjelder for EØS-borgere som midlertidig ønsker å utøve et regulert yrke i en annen EØS-stat enn den hvor personen har yrkeskvalifisert seg, og for yrkesutøvere som ønsker å etablere seg i en annen EØS-stat enn den hvor yrkeskvalifikasjonene er ervervet. Direktivet skiller mellom regler som gjelder ved midlertidig tjenesteyting i vertsstaten og regler for etablering i vertstaten.

Etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet avdeling II har en yrkesutøver i utgangspunktet rett til å tilby sine tjenester midlertidig i en annen EØS-stat. I enkelte tilfeller kan vertsstaten kreve at yrkesutøverens yrkeskvalifikasjoner godkjennes før vedkommende kan tilby sine tjenester.

Direktivets avdeling III gir regler for godkjenning av yrkesutøver som ønsker å etablere seg i en annen EØS-stat.

Yrkeskvalifikasjonsdirektivet er gjennomført i lov 16. juni 2017 nr. 69 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsloven) og forskrift 22. desember 2017 nr. 2384 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Loven trådte i kraft 1. januar 2018. Yrkeskvalifikasjonsloven gjelder for alle yrker som omfattes av yrkeskvalifikasjonsdirektivet, med unntak av helsepersonell- eller dyrehelsepersonellyrker.

For helsepersonell er direktivet gjennomført i forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-stater eller fra Sveits. For dyrehelsepersonell er direktivet gjennomført i forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller semipersonell etter EØS-avtalen.

Det er 166 regulerte yrker i Norge som omfattes av yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Av de regulerte yrkene som omfattes av direktivet, er det 94 yrker med krav til høyere utdanning eller annen utdanning på høyere nivå, og 72 yrker med krav til utdanning på videregående nivå eller lavere. Eksempler på yrker er lærer, psykolog, autorisert regnskapsfører, inkassobevillingshaver, eiendomsmegler og truckfører.

Av de 166 regulerte yrkene i Norge er det 90 yrker som omfattes av yrkeskvalifikasjonsloven, 72 yrker omfattes av helsepersonelloven og fire av dyrehelsepersonelloven. De 72 helsepersonellyrkene inkluderer 41 legespesialiteter og to tannlegespesialiteter. Spesialitetene forutsetter at yrkesutøver er godkjent som lege eller tannlege først. Videre er det helseforetakene som er utdanningssteder, og ikke universiter eller høyskoler.

En godkjenning gjelder som utgangspunkt bare i den staten som har godkjent yrkeskvalifikasjonene, og en yrkesutøver kan dermed som utgangspunkt ikke ta med seg godkjenningen til en annen EØS-stat. En norsk borger som har fått godkjent sine yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia, vil ikke kunne påberope seg den godkjenningen når vedkommende søker godkjenning i f.eks. Tyskland. I og med at godkjenningen er rent nasjonal, er det også adgang til å fastsette egne nasjonale regler for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia.

Se nærmere omtale av yrkeskvalifikasjonsloven i Prop. 139 L (2015-2016) og av yrkeskvalifikasjonsdirektivet i St.prp. nr. 29 (2007-2008) og Prop. 3 S (2017-2018).

Direktiv 98/5/EF om etableringsrett for advokater (advokatdirektivet)

Advokater som ønsker å etablere seg i annen EØS-stat enn i den EØS-staten kvalifikasjonene ble ervervet, er dekket av direktiv 98/5/EF (advokatdirektivet). Direktivet er gjennomført i forskrift 20. desember 1996 nr. 1161 til domstoloven kapittel 11 (Advokatforskriften) kapittel 9 og 10 del I om rett for advokater fra annen EØS-stat til å få norsk advokatbevilling og rett til å etablere seg som advokat i Norge under sitt hjemlands tittel (EØS-advokat), jf. domstoloven § 218 andre ledd nr. 4 og domstoloven § 220 siste ledd.

Det følger av advokatforskriften § 9-1 at med EØS-advokat menes enhver som har rett til å utøve virksomhet under titler fra sitt hjemland som er angitt i opplistingen

i første ledd. Titlene «Advocate», «Barrister» og «Solicitor» som benyttes i Storbritannia, er eksplisitt angitt.

Direktiv 77/249/EØF med henblikk på å lette den faktiske gjennomføring av advokaters adgang til å yte tjenester (advokattjenestedirektivet)

Direktivet regulerer advokaters adgang til midlertidig tjenesteyting i annen EØS-stat under hjemlandets yrkestittel. Direktivet er gjennomført i norsk rett i forskrift 20. desember 1996 nr. 1161 til domstoloven kapittel 11 (Advokatforskriften) kapittel 10 del III, jf. domstoloven § 218 andre ledd nr. 4.

Direktiv 2006/43/EF om lovpliktig revisjon av årsregnskap og konsoliderte regnskap (revisjonsdirektivet)

Direktivet regulerer ekstern revisjon av årsregnskapene til foretak med allmenn interesse, vilkår for godkjenning som revisjonsselskap og oppdragsansvarlig revisor, og krav til medlemsstatenes offentlige tilsyn.

Direktivet stiller krav til nasjonale regler om godkjenning av revisorer fra andre medlemsstater, jf. artikkel 14 og om godkjenning av revisorer fra tredjeland, jf. artikkel 44. Disse kravene er gjennomført i norsk rett i lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3-6 og forskrift 25. juni 1999 nr. 712 om revisjon og revisorer (revisorforskriften) §§ 1-4 til 1-7.¹

Registrerte og statsautoriserte revisorer må være godkjent av Finanstilsynet, jf. revisorloven § 3-1. Det stilles krav om utdanning og praksis. Etter revisorloven § 3-3 sjette ledd skal praktisk opplæring finne sted i Norge eller i annet EØS-land.

Forskrift 25. juni 1999 om revisjon og revisorer § 1-4 inneholder vilkår for godkjenning av revisorer fra andre EØS-stater. § 1-5 inneholder andre regler om godkjenning av revisorer med yrkeskvalifikasjoner fra stater utenfor EØS.

Etter revisorloven § 3-7 første ledd skal ansvarlig revisor være bosatt i EØS-stat. Finanstilsynet kan gjøre unntak fra bostedkravet, jf. § 3-7 andre ledd.

Registrering av og tilsyn med tredjelandsrevisorer er regulert i forskrift 30. juni 2010 nr. 1055.

6.2.2 Separasjonsavtalen

Separasjonssavtalens kapittel 3 artikkel 26 til 28 omhandler godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Bestemmelsene inneholder for det første regler om rett til å beholde innvilget godkjenning og rett til fortsatt å utøve yrket etter utløpet av overgangsperioden. I tillegg oppstilles regler for behandling av søknader som er innkommet, men ikke ferdigbehandlet, innen utløpet av overgangsperioden. Bestemmelsene omtales nærmere under. Bestemmelsene omfatter bare personkretsen som definert i artikkel 9, dvs. personer som har utøvet sin rett til fri bevegelse før overgangsperiodens slutt samt deres familiemedlemmer. Det er videre kun etableringsreglene i yrkeskvalifikasjonsdirektivet, advokatdirektivet og revisjonsdirektivet som omfattes av artikkel 25 til 27. Det vil si at adgangen til å utøve yrket midlertidig etter direktivene opphører ved overgangsperiodens slutt 31. desember 2020.

¹ Det foreligger til informasjon forslag til ny revisorlov, jf. NOU 2017: 15 Revisorloven.

Artikkel 26 slår fast at en yrkesutøver som har fått godkjent sine yrkeskvalifikasjoner, skal beholde godkjenningen og retten til å utøve yrket i vertsstaten også etter utløpet av overgangsperioden. Dette gjelder godkjenning etter etableringsreglene i avdeling III i yrkeskvalifikasjonsdirektivet, advokatdirektivet artikkel 10 nr. 1 og 3, og revisjonsdirektivet artikkel 14, jf. utmeldingsavtalen artikkel 25 nr. 1 bokstav a til c. Videre gjelder det yrkesutøvere som har fått godkjent kvalifikasjoner fra tredjeland etter reglene i yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 3 nr. 3, delvis adgang til yrkesvirksomhet etter yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 4f og etter reglene for europeisk profesjonskort for etablering, jf. utmeldingsavtalen artikkel 25 nr. 2 bokstav a til c.

Retten gjelder også for familiemedlemmer til yrkesutøver. Familiemedlem er definert i utmeldingsavtalen artikkel 8, jf. artikkel 9.

Det antas at artikkel 26 i hovedsak slår fast hva som ellers ville gjelde etter alminnelige regler, altså at en godkjenning som er gitt før overgangsperiodens utløp, også er gyldig etter overgangsperiodens utløp.

I motsetning til reglene som gjelder i overgangsperioden etter utmeldingsavtalen artikkel 25, dekkes ikke familiemedlemmer fra tredjeland av reglene i artikkel 26.

Artikkel 27 gjelder behandling av søknader om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som er innkommet, men ikke ferdigbehandlet før utgangen av overgangsperioden. Bestemmelsen gjelder kun søknader om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra personer som ønsker å etablere seg innenfor et lovregulert yrke i vertsstaten. Bestemmelsen angir hvilke bestemmelser som fortsatt skal gjelde for behandlingen av slike innkomne søknader. Det er reglene om godkjenning i yrkeskvalifikasjonsdirektivet avdeling III om etableringsfrihet, reglene om europeiske profesjonskort for etablering i yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 4d, jf. artikkel 4a, 4b og 4e så langt de passer, samt yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 4 om virkningene av godkjenning. I tillegg gjelder også advokatdirektivet artikkel 10 nr. 1, nr. 3 og nr. 4, revisjonsdirektivet artikkel 14 og direktiv 74/556/EØS.²

Artikkel 28 fastslår at britiske myndigheter og myndigheter i medlemsstatene skal samarbeide ved behandlingen av søknader som dekkes av reglene i artikkel 26. Det kan gjelde utveksling av opplysninger, blant annet om ilagte disiplinære eller strafferettslige sanksjoner, eller andre alvorlige omstendigheter som kan ha konsekvenser for utøvelsen av yrket.

I artikkel 28 andre avsnitt står det at Storbritannia skal ha tilgang til det indre markedsinformasjonssystem (IMI) også etter utløpet av overgangsperioden, men begrenset til ni måneder.

6.2.3 Høring 4. oktober 2018

For å sikre at det ikke oppstår usikkerhet om en allerede godkjent yrkeskvalifikasjon fortsatt skal gjelde selv om ett eller begge grunnvilkår opphører, foreslo departementet en ny lovbestemmelse i yrkeskvalifikasjonsloven som fastslo at en statsborger fra en EØS-stat og deres familiemedlemmer med

² Direktiv 74/556/EØS om nærmere regler for overgangstiltak for virksomhet innen handel med og distribusjon av giftige stoffer samt virksomhet som medfører yrkesmessig bruk av slike stoffer, herunder formidlervirksomhet.

yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia som er godkjent etter reglene i kapittel 3 i loven, fortsatt skulle ha rett til å utøve yrket også etter utgangen av overgangsperioden. Det samme skulle gjelde britiske statsborgere og deres familiemedlemmer med yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia eller en annen EØS-stat.

Det ble videre foreslått en regel om at søknader fra en EØS-borger om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia innkommet før utløpet av overgangsperioden, skulle behandles etter lovens alminnelige regler. Det samme gjaldt for søknad fra britiske statsborgere om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra hjemstaten eller en EØS-stat. Søkere med yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia eller britiske statsborgere som søker etter overgangsperiodens slutt, var imidlertid ikke omfattet av lovforslaget, og ville dermed måtte søke om godkjenning etter regelverket som gjelder for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra tredjeland. Tilsvarende ville ikke reglene om midlertidig tjenesteyting i yrkeskvalifikasjonsloven kapittel 2 gjelde for britiske statsborgere etter overgangsperiodens slutt.

Bestemmelsene ble foreslått tatt inn i en ny § 2 a i tillegg til at tilsvarende endringer ble foreslått i advokatforskriften og revisorforskriften, forskrift om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell og forskrift om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell.

Det var få høringsinstanser som uttalte seg om bestemmelsene. Ingen hadde motforestillinger mot reguleringen, men Tilsynsrådet for advokatvirksomhet uttrykte et klart ønske om å få på plass en avtale med Storbritannia som gjør at dagens ordning også vil gjelde etter overgangsperiodens slutt.

6.2.4 Forskrifter 10. april 2019 («No deal»-forskrifter)

Ved kgl. res. 10. april 2019, ble det vedtatt en ny bestemmelse i forskrift 22. desember 2017 nr. 2384 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som regulerer forhold ved Storbritannias uttrede fra EU og EØS.

Bestemmelsen fastslår for det første at britiske borgere med utdanning fra Storbritannia eller en EØS-stat og EØS-borgere med utdanning fra Storbritannia som har fått godkjent sine yrkeskvalifikasjoner før Storbritannias uttrede fra EU, fortsatt skal få utøve yrket i Norge etter Storbritannias uttrede. Videre skal søknader om godkjenning som er inngitt før Storbritannias uttrede behandles etter reglene som gjelder for EØS. Disse bestemmelsene gjennomfører «no deal»-avtalen artikkel 25 og 26, som tilsvarende separasjonsavtalen 26 og 27 gjengitt ovenfor.

I tillegg er det fastslått at personer som er under utdanning i Storbritannia ved Storbritannias uttrede fra EU, eller som begynte sin utdanning i løpet av 2019, kunne søke om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner etter bestemmelsene som gjelder for EØS ut 2029.

Denne bestemmelsen ble gitt for å sikre at studenter som hadde påbegynt sin utdanning før Storbritannias uttrede og som dermed hadde grunn til å anta at utdannelsen ville bli godkjent etter EØS-reglene, fortsatt skulle kunne få slik godkjenning. Bestemmelsen omfatter personer som er under utdanning ved Storbritannias uttrede fra EU. Også personer som har midlertidig opphold i

utdanningen, f.eks. pga. sykdom eller fordi han eller hun har fått barn, omfattes av bestemmelsen.

Ved endring i forskrift 18. oktober 2019, ble det fastslått at også personer som hadde fullført sin utdanning, men som ennå ikke hadde søkt om godkjenning, skulle få behandlet sin søknad om godkjenning etter de regler som gjelder for EØS dersom søknaden ble innlevert i løpet av 2020.

Lignende bestemmelser ble også vedtatt i forskrift om dyrehelsepersonell, forskrift om helsepersonell fra EØS-land og Sveits og i advokatforskriften. I advokatforskriften ble det også gitt en overgangsregel for britiske advokater som allerede var etablert i Norge. Her ble det fastsatt at personer som hadde rett til å yte rettshjelp på permanent basis med de britiske titlene «advocate», «barrister» eller «solicitor», og som var registrert etter advokatforskriften § 10-2 før Storbritannias uttreden fra EU, skulle gis rett til å utøve yrket ut 2020. I denne perioden skulle de også ha rett til å søke om norsk advokatbevilling.

Forskriftsendringene ville bare komme til anvendelse dersom Storbritannia trådte ut av EU uten en utmeldingsavtale som inneholdt en overgangsperiode. Disse endringsforskriftene vil derfor ikke komme til anvendelse nå som Storbritannia har trådt ut av EU med en utmeldingsavtale, og de vil bli opphevet.

6.2.5 Forslag

Fra norsk side er det et ønske å inngå en avtale med Storbritannia som inneholder bestemmelser om gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, og det legges opp til at dette vil bli en del av frihandelsavtaleforhandlingene mellom Storbritannia, Norge, Island og Liechtenstein. Hvordan eventuelle avtalebestemmelser skal gjennomføres i norsk rett, vil bero på avtalens endelige innhold.

Dersom det ikke skulle bli enighet om en bestemmelse om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for alle eller enkelte yrker som omfattes av yrkeskvalifikasjonsdirektivene i dag, foreslår departementet at separasjonsavtalens bestemmelser blir gjennomført som foreslått i høringsnotat 8. oktober 2018. Det foreslås at bestemmelsene gjennomføres i yrkeskvalifikasjonsloven, forskrift om helsepersonell fra EØS-land og Sveits, forskrift om dyrehelsepersonell og advokatforskriften.[Ser ikke start på sitat?]

Departementet vil også foreslå at bestemmelsene i «no deal»-forskriftene som fastsetter at personer som var under utdanning 31. desember 2019, kan søke om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner etter bestemmelsene som gjelder for EØS ut 2029. Det synes ikke rimelig at studenter som har hatt en berettiget forventning om at deres utdanning kan bli godkjent, bl.a. på bakgrunn av «no deal»-forskriften, skal stilles dårligere når Storbritannia trer ut av EU og EØS med en avtale enn dersom Storbritannia hadde trådt ut av EU uten en avtale som inneholdt en overgangsperiode. Det foreslås videre at personer som har fullført sin utdanning i Storbritannia før overgangsperiodens utløp, men som ennå ikke har rukket å sende søknad om godkjenning, skal omfattes av regelverket ut 2021. Reglene foreslås fastsatt i yrkeskvalifikasjonsloven samt i forskriftene nevnt ovenfor.

Departementet legger opp at advokatutdannelsen skal regnes som fullført når både den teoretiske juridiske utdannelsen og den praktiske traineeperioden er gjennomført og eventuelt godkjent. Dette medfører at personer som har fullført sin

teoretiske juridiske utdannelse, men som ikke har fullført traineeprosjektet i Storbritannia på uttrede tidspunktet, omfattes av overgangsperioden for studenter ut 2029. Med begrepet traineeprosjekt siktes det her til praksiskravet som gjelder for å få britisk advokatbevilling.

I «no deal»-forskriftene ble det fastsatt en overgangsregel som fastslo at britiske advokater etablert i Norge fortsatt skulle kunne yte rettshjelp ut 2020. Departementet legger til grunn at det ikke vil være nødvendig å fastsette lignende overgangsregler ved overgangsperiodens slutt. Det har lenge vært kjent at overgangsperioden med all sannsynlighet utløper 31. desember 2020 og det legges til grunn at britiske advokater etablert i Norge har innrettet seg etter dette. Vi ber likevel om høringsinstansenes syn.

6.3 Lovpålagte forsikringer mv. som er tegnet i britiske foretak og adgang til å yte forsikringstjenester mv.

Ved forskrift 10. april 2019 nr. 471 ble det fastsatt en «no deal»-forskrift med overgangsregler for lovpålagte forsikringer mv. som var tegnet i britiske foretak, og adgangen til å yte forsikringstjenester mv. etter Storbritannias uttrede fra EU).

Departementet la til grunn at forsikringsavtaler norske kunder hadde med forsikringsforetak etablert i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland (Storbritannia), fremdeles ville være gyldige mellom partene selv om Storbritannia trådte ut av EU uten en utmeldingsavtale med overgangsordning.

Det kunne likevel reises spørsmål om i hvilken grad et britisk forsikringsforetak etter en uttrede uten overgangsordning ville ha adgang til å yte tjenester i Norge i tilknytning til inngåtte forsikringsavtaler. Dette måtte ses i lys av at virksomhet i tilknytning til kontraktsoppfyllelse kunne anses som forsikringsvirksomhet, og at adgang til tjenesteyting fra tredjeland inn i EØS-området var svært begrenset sammenlignet med adgangen innenfor EØS. Flere EU-land hadde fastsatt regler som avklarte at britiske foretak i en overgangsperiode hadde adgang til å yte tjenester i forbindelse med inngåtte kontrakter.

Enkelte norske lover og forskrifter stiller krav om at det er stilt forsikring, garanti eller annen sikkerhet. Eksempler på dette er bustadoppføringslova § 12 og § 47 tredje ledd, avhendingslova § 2-11, bilansvarslova § 15, produktansvarsloven § 3-4, yrkesskadeforsikringsloven § 3, forsikringsformidlingsloven § 4-1 og advokatforskriften § 2-1. Disse lov- og forskriftsbestemmelsene er utformet forskjellig, men felles er at forsikringene, garantiene eller sikkerhetene kan stilles i foretak som har sitt hovedsete i en annen EØS-stat, og som er godkjent for å drive slik virksomhet i hjemlandet. Dersom Storbritannia trådte ut av EU uten en utmeldingsavtale med overgangsordning, ville ikke lenger krav om forsikringer, garantier eller sikkerheter etter disse bestemmelsene kunne oppfylles ved avtale med britiske foretak.

I tillegg var det reist spørsmål om forsikringer, garantier eller andre sikkerheter som allerede var stilt i britiske foretak, ikke lenger ville oppfylle kravene i lov- og forskriftsbestemmelsene når Storbritannia trådte ut av EU.

Forskriften slo fast at en forsikring tegnet i et britisk foretak som før Storbritannias uttrede fra EU hadde tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge, skulle anses som tegnet i en EØS-stat frem til utløpet av forsikringstiden eller til et tidspunkt fastsatt av Finanstilsynet. Det samme gjaldt for garanti,

sikkerhet eller lignende stilt av forsikringsforetak eller kredittinstitusjon. Skjæringstidspunktet for når en avtale om forsikring, garanti eller annen sikkerhet måtte være stilt, ble satt til det faktiske tidspunktet for Storbritannias uttreden fra EU.

Det ble videre fastsatt at et foretak som før Storbritannias uttreden fra EU hadde tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge basert på hjemlandstillatelse i Storbritannia, fortsatt kunne drive slik virksomhet, unntatt nytegning, overfor kunder i Norge uten særskilt tillatelse fra Finanstilsynet. Det samme skulle gjelde for garantier, sikkerhet eller lignende. Finanstilsynet skulle kunne fastsette nærmere bestemmelser og vilkår, herunder at retten til å drive ovennevnte virksomhet skulle opphøre. Finansdepartementet hadde tidligere fastsatt tilsvarende overgangsbestemmelser om adgang til å yte investeringstjenester.

Overgangsreglene i forskriften dekket også Gibraltar i den utstrekning EØS-avtalen gjaldt for territoriet umiddelbart forut for dagen for uttreden.

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på om en lignende forskrift bør fastsettes for den situasjonen at det ikke skulle være inngått en avtale mellom Norge og Storbritannia som regulerer disse spørsmålene før overgangsperiodens utløp.

Ved overgangsperiodens utløp vil Storbritannia ikke lenger være bundet av EUs reguleringer for forsikringsforetak. Adgangen til å yte forsikringstjenester fra et tredjeland er som nevnt begrenset sammenlignet med adgangen til å yte tjenester innenfor EØS. Det bør derfor innføres en tidsbegrensning.

Tilsvarende som i forskrift 10. april 2019 nr. 471 foreslås det at forsikringen skal anses som tegnet i en EØS-stat frem til utløpet av forsikringstiden. En avtale som er fornyet etter utløpet av overgangsperioden, skal etter dette ikke anses som tegnet i en EØS-stat. Dersom avtalene er inngått med en forsikringstid på mer enn ett år, innebærer forslaget at Finanstilsynet i forskrift eller ved enkeltvedtak kan bestemme at avtalen ikke lenger skal anses tegnet i en EØS-stat, eller sette vilkår for at de fortsatt skal anses som tegnet i en EØS-stat.

Forsikringen, garantien eller sikkerheten som er stilt, må oppfylle øvrige lov- og forskriftskrav. I dette ligger det blant annet at det britiske foretaket hadde adgang til å stille forsikring, garanti eller annen sikkerhet på avtaletidspunktet.

6.4 Forskrift til verdipapirhandelloven om unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office fra generelle atferdsbestemmelser og utsteders informasjonsplikt

Når Storbritannia etter overgangsperioden ikke lenger skal behandles som medlem av EØS, vil bl.a. unntaket fra adferdsregler i verdipapirhandelloven kap. 3 og § 5-2 for disposisjoner foretatt av eller på vegne av en EØS-stat, sentralbank i en EØS-stat eller annet myndighetsorgan i slike stater som ledd i statens penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld, ikke lenger komme til anvendelse for britiske myndighetsorganer, inkludert Bank of England.

EUs regelverk for verdipapirmarkedet inneholder enkelte unntak for sentralbanker og andre myndighetsorganer i EU. Det er adgang for EU til å gi tilsvarende unntak for sentralbanker mv. i tredjeland. Europakommisjonen fastsatte 30. januar 2019, som en del av forberedelsene for Storbritannias uttreden fra EU, fire forordninger

som gjør unntak for Bank of England og andre britiske myndighetsorganer fra fire forskjellige verdipapirregelsett (markedsinfrastrukturforordningen (EMIR), verdipapirmarkedsforordningen (MiFIR), markedsmisbruksforordningen (MAR) og forordningen om gjennomsiktighet for verdipapirfinansieringstransaksjoner (SFTR)). Unntakene kommer til anvendelse når regelverkene det gis unntak fra, ikke lenger gjelder for og i Storbritannia.

Tre av de fire forordningene ble innlemmet i EØS-avtalen 11. april 2019. Unntakene fra verdipapirmarkedsforordningen (MiFIR) og markedsinfrastrukturforordningen (EMIR) er gjennomført ved henvisning i verdipapirforskriften § 8-2 nr. 17 og § 16-5 (2). Unntaket fra markedsmisbruksforordningen (MAR) er innlemmet i EØS-avtalen, men beslutningen har ikke trådt i kraft ettersom ikke alle EØS-EFTA-landene har hevet sine konstitusjonelle forbehold. Den siste forordningen, som gjør unntak fra forordningen om gjennomsiktighet for verdipapirfinansieringstransaksjoner (SFTR), er foreløpig ikke innlemmet i EØS-avtalen, men vil bli innlemmet senest samtidig med at SFTR blir innlemmet og satt i kraft.

Beslutningen om å innlemme markedsmisbruksforordningen (MAR) i EØS-avtalen har ikke trådt i kraft, men verdipapirhandelloven kapittel 3 inneholder generelle adferdsbestemmelser som gjelder for enhver og som i EU følger av MAR. Etter § 3-13 gjelder bestemmelsene i kapittel 3 ikke disposisjoner foretatt av eller på vegne av bl.a. en sentralbank eller annet myndighetsorgan i en EØS-stat når disposisjonen er et ledd i EØS-statens penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld. Verdipapirhandelloven § 5-2 regulerer informasjonsplikt for utstedere hvis finansielle instrumenter er eller er søkt opptatt til handel på norsk regulert marked. Unntaket i § 3-13 for bl.a. sentralbanker gjelder tilsvarende.

Ved kgl.res. 10. april 2019 ble det fastsatt forskrift til verdipapirhandelloven om unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office fra generelle adferdsbestemmelser og utsteders informasjonsplikt. Forskriften fastsetter at de generelle adferdsbestemmelsene i verdipapirhandelloven kapittel 3, og reglene om utsteders informasjonsplikt i verdipapirhandelloven § 5-2, ikke gjelder disposisjoner foretatt av eller på vegne av United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office når disposisjonen er et ledd i statens penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld.

Forskriftens anvendelsesområde i tid ble gjort betinget av at Storbritannia trer ut av EU uten en overgangsperiode. Når markedsmisbruksforordningen (MAR) trer i kraft i EØS-avtalen og gjøres til gjeldende norsk rett, vil forordning 2016/522 som endret ved forordning 2019/461, innebære at det vil gjelde et tilsvarende permanent unntak for Bank of England og HM Treasury. Da forskriften ble fastsatt, ble det lagt til grunn at MAR innen utløpet av en overgangsperiode ville være gjennomført i norsk rett og at behovet for et senere permanent unntak derfor ville bli dekket.

Dersom MAR ikke har trådt i kraft i Norge innen 31. desember 2020, bør forskriften derfor fastsettes på nytt med virkning fra 31. desember 2020.

6.5 Stønad til helsetjenester mottatt i Storbritannia

I forskrift 22. november 2010 nr. 1466 om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land er det gitt regler om refusjon av utgifter til helsetjenester som er mottatt i et annet EØS-land. Etter at overgangsperioden utløper, vil forskriften ikke kunne brukes som grunnlag for å få dekket utgifter til helsetjenester som mottas i Storbritannia. Det foreligger dermed et behov for å avklare skjæringstidspunktet for hvilke behandlinger som skal dekkes etter den nevnte forskriften når overgangsperioden utløper.

Ved forskrift 10. april 2019 nr. 475 om endringer forskrift 22. november 2010 nr. 1466 om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land og forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller Sveits ved Storbritannias uttreden av Den europeiske union, ble det fastsatt utfasingsregler for det tilfellet av Storbritannia gikk ut av EU og EØS uten en overgangsperiode. Løsningen var at det skulle ytes stønad til dekning av utgifter til helsehjelp som var påbegynt i Storbritannia før Storbritannias uttreden av EU og inntil den påbegynte helsehjelpen var avsluttet. Videre skulle det ytes stønad til dekning av utgifter for helsehjelp som ble mottatt i Storbritannia i samsvar med forhåndstilsagn utstedt før Storbritannias uttreden av EU.

Departementet foreslår at det legges til grunn samme løsning når overgangsperioden utløper. Det foreslås dermed at pasienter som har påbegynt helsetjenester i Storbritannia før overgangsperioden er utløpt, skal få dekket utgifter frem til behandlingen er avsluttet.

Videre foreslår departementet at pasienter som har fått utstedt forhåndstilsagn etter forskriftens § 9 a før utløpet av overgangsperioden, skal få dekket utgifter til den helsehjelpen som forhåndstilsagnet gjelder.

6.6 Legemidler

Storbritannia har en stor farmasøytisk industri i EU-sammenheng, og er en betydelig bidragsyter til legemiddelmarkedet i EØS. Det følger av direktiv 2001/83/EF om legemidler til mennesker, direktiv 2001/82/EF om legemidler til dyr og forordning (EU) 726/2004 om markedsføringstillatelse i sentral prosedyre, som er implementert i legemiddeloven med forskrifter, at for legemidler med markedsføringstillatelse i EØS må visse viktige funksjoner være etablert innenfor EØS-området, herunder:

- Innehaver og søker av markedsføringstillatelse må være etablert i EØS.
- Kvalifisert person for kontroll og frigivelse av produksjonsparti og bivirkningsovervåkning må være etablert i EØS.
- Lokaler for produksjonspartikontroll må være i EØS.
- Frigivelse av produksjonsparti må gjennomføres i EØS.
- System Master file for bivirkningsovervåkning må være etablert i EØS.

I tillegg følger det av legemiddelovgivningen at sponsor for kliniske studier må være etablert i EØS, jf. direktiv 2001/20/EF om klinisk utprøving av legemidler til mennesker implementert i legemiddeloven med forskrifter.

Disse reglene medfører at en del viktige funksjoner må være flyttet fra Storbritannia til EØS innen 1. januar 2021 for at markedsføringstillatelsen opprettholdes. Uten en flytting av disse funksjonene vil ikke legemidlene kunne plasseres på det indre markedet i EØS. Legemiddelindustrien er godt informert om betydningen av at disse funksjonene flyttes til EØS innen 1. januar 2021. På ulike måter er dette fulgt opp overfor industrien fra EU-kommisjonen, Det europeiske legemiddelbyrået (EMA) og Legemiddelverket. I Norge har Legemiddelverket hatt informasjonsmøter, spørreundersøkelse mv. I tillegg har Legemiddelverket hatt egne møter med grossistene for å orientere om situasjonen og minne om at de har ansvar for forsyning og at de må følge opp status med sine leverandører. Informasjon om etableringssted for sponsor av kliniske studier har også blitt fulgt opp tilsvarende.

Flytting av disse funksjonene er krevende, blant annet fordi det forutsetter tilgang til personer med en særskilt kompetanse og lokaler og utstyr til å utføre omfattende og kompliserte tester og kontroller. Av den grunn ble det fastsatt bestemmelser som åpnet for unntak fra kravene til etablering i EØS i forskrift 10. april 2019 nr. 481 som skulle ivareta tilgangen til legemidler til tross for at noen aktører ikke hadde flyttet etableringen av visse funksjoner til EØS. Uten disse bestemmelsene som åpnet for å fravike fra EØS-regelverket om legemidler, ville Norge trolig ha kunnet oppleve en svikt i tilgangen til legemidler i Norge. Bakgrunnen for tiltakene bunnet i regulatoriske forhold og hadde ingen innvirkning på produktenes kvalitet, sikkerhet og effekt.

Det er vanskelig å forutse konsekvensene for tilgangen til legemidler når overgangsperioden utløper. Det europeiske legemiddelbyrået (EMA), komiteen for humane legemidler i EMA og Legemiddelverket har siden Storbritannia meldte om sin uttrede fra EU fulgt opp industrien, og mange har innfridd kravene for å fortsatt kunne plassere legemidler på EØS-markedet. Det er likevel sannsynlig at vi vil oppleve at noen aktører ikke klarer å oppfylle vilkårene innen 1. januar 2021. Selv om dette gjelder færre nå enn i 2019 kan vi oppleve en svikt i tilgangen på enkeltlegemidler som følge av Storbritannias uttrede fra EU. Dette kan ha store konsekvenser for helsetjenesten og befolkningen i Norge. Videre vil vi trolig oppleve følgekonskvenser på grunn av tolldeklarerer, kontroll, flytting av lager, endringer i distribusjonslinjer og hamstring som vil innvirke på vår tilgang til legemidler.

Helse- og omsorgsdepartementet vil sammen med Legemiddelverket følge situasjonen nøye utover høsten 2020, frem mot 1. januar 2021. Det er først da det vil være mulig å fastslå om det er et reelt behov for å fastsette lignende forskriftsbestemmelser. Signaler fra EU tilsier at det ikke vil bli fastsatt felles unntak på EU-nivå og at denne type unntak må gjøres nasjonalt. Fra norsk side vil det bare bli fastsatt slike forskrifter dersom det er absolutt nødvendig for å ivareta Norges tilgang til enkeltlegemidler.

6.7 Overgangsregler om trygdekoordinering

Separasjonsavtalen som er undertegnet mellom EØS/EFTA-landene og Storbritannia, inneholder i annen del avdeling III bestemmelser om trygdekoordinering. Avtalen vil sikre videreføring av opparbeidete trygderettigheter for de som har opparbeidet trygderettigheter før utløpet av overgangsperioden. Som det framgår under punkt 3 foran, ble det i høringsnotat 4.

oktober 2018 foreslått å gjennomføre avtalebestemmelser om trygdekoordinering som lov. Dette innebærer at det ikke vil være nødvendig å fastsette «no deal»-forskriften 10. april 2019 nr. 476 på nytt.

Separasjonsavtalen vil ikke gjelde for personer som opparbeider rettigheter i Storbritannia først *etter* utløpet av overgangsperioden. For denne gruppen vil den bilaterale trygdeavtalen fra 1957³, revidert i 1990, komme til anvendelse. Avtalen er siden 1994 ikke anvendt overfor personer som er omfattet av trygdeforordningen, og den er ikke tilpasset senere endringer av ytelser og administrative organer (i begge stater). Den er utfordrende å anvende for enkelte typer ytelser i folketrygden, som ikke er kompatible med avtalens utforming. Det kan derfor bli nødvendig med overgangsregler for å sikre opparbeiding av rettigheter i påvente av at den bilaterale avtalen eventuelt blir revidert. Overgangsregler kan bli etablert ved noteveksling mellom Norge og Storbritannia, og eventuelt gjennomføres i medhold av utkastet til ny forskriftshjemmel bokstav b). Uten en midlertidig avtale, vil det kunne bli aktuelt for Norge å fastsette overgangsregler ensidig.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Den foreslåtte forskriftshjemmelen medfører i seg selv ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

Forslaget til lov- og forskriftsendringer om overgangsregler for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Det er dessuten enklere å behandle søknader om godkjenning etter regelverket som gjelder for søkere med kvalifikasjoner fra EØS-land enn fra kvalifikasjoner fra tredjeland slik at forslaget vil medføre enkelte administrative besparelser i forhold til om slike forskrifter ikke hadde blitt gitt.

Forskriften om lovpålagte forsikringer mv. som er tegnet i britiske foretak og adgang til å yte forsikringstjenester mv. vil regulere utfasing av bestemmelser som gjelder i dag, og vil ikke medføre økte økonomiske og administrative konsekvenser.

Forskriften om unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office fra generelle atferdsbestemmelser og utsteders informasjonsplikt innebærer at det unntaket som nå følger av generelle regler, fordi Storbritannia er en EØS-stat, vil bli fastsatt i egen forskrift. Forskriften vil ikke medføre økte økonomiske eller administrative byrder av betydning. Det er imidlertid av betydning for Norges Bank å få beholde tilsvarende unntak fra tilsvarende verdipapirregelverk i Storbritannia etter brexit, særlig fra regelverket som svarer til EMIR.

Forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land medfører heller ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. I dag refunderes utgiftene til behandling i Storbritannia. Forslaget vil dermed

³ Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering, undertegnet i London 25. juli 1957, revidert ved avtale 19. juni 1990.

ikke føre til en økning i utgiftene. Det legges videre til grunn at det vil være et begrenset omfang av tilfeller hvor behandlingen er påbegynt i Storbritannia før overgangsperioden utløper og hvor behandlingen fortsetter etter utløpet av overgangsperioden. Dette gjelder særlig kostnadskrevenne behandling som sykehusbehandling. Det er for hele 2019 kun vært innvilget 5 søknader om refusjon av utgifter til sykehusbehandling i Storbritannia etter reglene i forskrift om stønad mottatt i et annet EØS-land. Helfo har kun mottatt 142 søknader om forhåndstilsagn i 2019 for hele EØS/EU. Det må antas at det er et svært lavt antall saker hvor det er utstedt forhåndstilsagn til behandling i Storbritannia før Storbritannia trer ut av EU og hvor behandlingen mottas etter utløpet av overgangsperioden. Forskrifter som klargjør rettstilstanden ved Storbritannias uttreden fra EU og EØS vil også bidra til administrative besparelser.

8 Utkast til lov og forskriftsendringer

Forslag til ny forskriftshjemmel:

«Kongen kan gi forskrift for å:

- a) gjennomføre avtale 28. januar 2020 mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia om ordninger som følge av at Storbritannia trer ut av EU, EØS-avtalen og øvrige avtaler gjeldende mellom Storbritannia og EØS/EFTA-statene i kraft av Storbritannias medlemskap i EU,
- b) gjennomføre midlertidige avtaler mellom Norge og Storbritannia,
- c) gjennomføre beredskapstiltak fra EU som er eller vil bli bindende for Norge gjennom EØS- eller Schengen-avtalen, og
- d) fastsette nasjonale overgangsregler som regulerer forhold som har oppstått før utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden fra EU § 2, og som har virkning etter dette tidspunkt, eller som har oppstått etter utløpet av overgangsperioden som en direkte følge av Storbritannias uttreden fra EU.

Forskriften kan avvike fra bestemmelser i annen lovgivning.»

Forslag til ny § 2 a i lov 16. juni 2017 nr. 69 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

§ 2 a Lovens anvendelse på yrkeskvalifikasjoner og yrkesutøvere fra Storbritannia

Britiske borgere med yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia eller en EØS-stat og EØS-borgere med yrkeskvalifikasjoner fra Storbritannia, som har fått innvilget godkjenning etter reglene i kapittel 3, innen utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden fra EU § 2, har rett til å utøve yrket i Norge etter utløpet av overgangsperioden. Tilsvarende gjelder for personer som omfattes av utlendingsloven § 125 a.

Lovens kapittel 3, kapittel 4 unntatt § 14 og kapittel 5 gjelder også for personer som nevnt i første ledd som har søkt om godkjenning etter §§ 8 til 11 før utløpet av overgangsperioden. Tilsvarende gjelder ut 2029 for personer som var under utdanning i Storbritannia 31. desember 2019. Ut 2021 gjelder loven kapittel 3, kapittel 4 unntatt § 14 og kapittel 5 også personer som nevnt i første ledd som har fullført sin utdanning i Storbritannia før utløpet av overgangsperioden.

Forslag til ny § 9-1a i forskrift 20. desember 1996 nr. 1161 til domstoloven kapittel 11 (Advokatforskriften)

§ 9-1a. Overgangsregler ved Storbritannias uttreden fra Den europeiske union

Britiske borgere med utdanning fra Storbritannia eller en EØS-stat og EØS-borgere med utdanning fra Storbritannia, som har fått godkjenning etter § 9-3 til § 9-5 før utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2, har rett til å utøve yrket i Norge etter utløpet av overgangsperioden. Tilsvarende gjelder for andre personer som omfattes av utlendingsloven § 125a.

Forskriften kapittel 9 gjelder også personer nevnt i første ledd som har søkt, eller det er søkt om godkjenning for, etter § 9-3 til § 9-5, før utløpet av overgangsperioden. Tilsvarende gjelder ut 2029 for personer som var under utdanning i Storbritannia 31. desember 2019. Ut 2021 gjelder forskriften kapittel 9 også personer nevnt i første ledd som har fullført sin utdanning i Storbritannia før utløpet av overgangsperioden.

Forslag til § 2 andre ledd i forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller fra Sveits (Forskrift om helsepersonell fra EØS-land og Sveits)

Forskriften gjelder også for behandling av søknader fra søkere som har tilegnet seg yrkeskvalifikasjoner i Storbritannia som er sendt før utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2. Forskriften kapittel 2 og 3 om autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning mv. gjelder tilsvarende ut 2029 for personer som var under utdanning i Storbritannia 31. desember 2019. Ut 2021 gjelder kapittel 2 og 3 om autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning mv. også for søkere som har fullført sin utdanning i Storbritannia før Storbritannias utløpet av overgangsperioden.

Forslag til § 1-2 andre ledd i forskrift 19. januar 2009 nr. 77 om rett til å arbeide som dyrehelsepersonell eller seminpersonell etter EØS-avtalen (Forskrift om dyrehelsepersonell)

Forskriften gjelder også for behandling av søknader fra søkere som har tilegnet seg yrkeskvalifikasjoner i Storbritannia som er sendt før utløpet av overgangsperioden som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2. Forskriften kapittel 2 og 3 om autorisasjon gjelder tilsvarende ut 2029 for personer som var under utdanning i Storbritannia 31. desember 2019. Ut 2021 gjelder kapittel 2 og 3 om autorisasjon også for søkere som har fullført sin utdanning i Storbritannia før utløpet av overgangsperioden.

Forslag til forskrift om lovpålagte forsikringer mv. som er tegnet i britiske foretak og adgangen til å yte forsikringstjenester mv. etter utløpet av overgangsperioden

§ 1 Lovpålagt forsikring mv. som er tegnet i et britisk foretak før utløpet av overgangsperioden

Der det etter lov eller forskrift er krav om forsikring, og slik forsikring er tegnet i et foretak som før utløpet av overgangsperioden, som fastsatt i lov 29. mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttrede av EU § 2, hadde tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge basert på hjemlandstillatelse, jf. finansforetaksloven §§ 5-2 og 5-5, skal forsikringen anses som tegnet i en EØS-stat frem til utløpet av forsikringstiden eller til et tidspunkt fastsatt av Finanstilsynet i medhold av annet ledd. Det samme gjelder for krav til garanti, sikkerhet eller lignende stilt av forsikringsforetak eller kredittinstitusjon.

Finanstilsynet kan i forskrift eller enkeltvedtak bestemme at forsikringer, garantier og sikkerhetsstillelser som nevnt i første ledd, som etter avtalen løper ut senere enn ett år etter utløpet av overgangsperioden, ikke lenger anses som tegnet i en EØS-stat, eller sette vilkår for at de fortsatt skal anses som tegnet i en EØS-stat.

§ 2 Midlertidig adgang til å yte forsikringstjenester mv. fra foretak i Storbritannia

Et foretak som før utløpet av overgangsperioden hadde tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge basert på hjemlandstillatelse, jf. finansforetaksloven §§ 5-2 og 5-5, kan etter utløpet av overgangsperioden fortsatt drive slik virksomhet, unntatt nytegning, fra forretningssted i Storbritannia eller Gibraltar overfor kunder i Norge uten tillatelse fra Finanstilsynet. Det samme gjelder for foretak med tillatelse til å stille garanti, sikkerhet eller lignende.

Finanstilsynet kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette nærmere bestemmelser om slik virksomhet, herunder fastsette at retten til å drive virksomhet som nevnt i første ledd skal opphøre. Det kan settes forskjellige opphørstidspunkter for forskjellige virksomheter. Finanstilsynet kan fastsette vilkår for virksomheten og gi pålegg om retting.

Forskrift til verdipapirhandelloven om unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office fra generelle atferdsbestemmelser og utsteders informasjonsplikt

§ 1 Unntak for United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office

Verdipapirhandelloven kapittel 3 og § 5-2 gjelder ikke disposisjoner foretatt av eller på vegne av United Kingdom HM Treasury, Bank of England og United Kingdom Debt Management Office når disposisjonen er et ledd i statens penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld.

Forslag til ny § 15 i forskrift 22. november 2010 nr. 1466 stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land

§ 15. Dekning av utgifter til helsehjelp ved Storbritannias uttrede av EU og EØS

Det ytes stønad til dekning av utgifter etter forskriften her for helsehjelp som er påbegynt i Storbritannia før utløpet av overgangsperioden som er fastsatt i lov 29.

mars 2019 nr. 8 om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2, og inntil den påbegynte helsehjelpen er avsluttet. Det ytes også stønad til dekning av utgifter etter forskriften her for helsehjelp som mottas i Storbritannia i samsvar med forhåndstilsagn etter § 9a som er utstedt før utløpet av nevnte overgangsperiode.